

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska</i>
Protokolant –	Sekretarz sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 2 czerwca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) *Sp. z o.o. z siedzibą w W.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) *Sp. z o.o. w W.* od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 29 grudnia 2017 r. Nr (...)(...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) *Sp. z o.o. w W.* na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

XVII AmE 120/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2017 r. wydana w sprawie (...) (...) (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 45 w związku z art. 43a ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 - j.t.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy: „(...)” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...), orzekł

1. że Przedsiębiorca: „(...)” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w W., posiadający numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) naruszył art. 43a ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne poprzez wykorzystywanie na potrzeby wykonywanej działalności koncesjonowanej dwóch kontenerowych stacji paliw zlokalizowanych w S., przy ul. (...);

2. za działania opisane w pkt 1 wymierzył Przedsiębiorcy: „(...)” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w W., posiadającemu numer identyfikacji podatkowej (NIP): (...) karę pieniężną w wysokości 500.000 zł.

(decyzja k. 5-9)

Powód (...)” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w W. wniósł odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 43 ust. 4 ustawy PE poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że w okolicznościach niniejszej sprawy powódka naruszyła wynikający z jego dyspozycji zakaz, pomimo, że powódka nie dokonywała sprzedaży paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji kontenerowej;

2. prawa materialnego tj. art. 56 ust. 1 pkt 45 w zw. z ust. 2 h pkt 7 PE poprzez jego błędne zastosowanie i wymierzenie powódce kary w wysokości 500.000 zł pomimo, iż maksymalna wysokość kary za naruszenie art. 43 a ust. 4 PE wynosi (...) zł.

Zarzucając powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

(odwołanie k. 10-13)

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie k. 24-27)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi na podstawie koncesji udzielonej decyzją z dnia 31 marca 2009 r. Nr (...) ze zmianami, w brzmieniu nadanym decyzją z dnia 7 czerwca 2017 r. Nr (...). (...) (...) i 4 grudnia 2017 r. (...). (...) (...)

(okoliczności niekwestionowane, decyzja k. 29-33)

Pismem z dnia 24 lipca 2017 r. (znak: (...) - (...) (...)) Naczelnik (...) Urzędu Celno-Skarbowego w S. poinformował Prezesa URE o eksploataowaniu przez Przedsiębiorcę dwóch zbiorników naziemnych o konstrukcji umożliwiającej ich przemieszczanie, zlokalizowanych w S. przy ul. (...) (poza terenem składu podatkowego) - jeden zbiornik o pojemności 5 m⁽³⁾, a drugi o pojemności 15 m⁽³⁾.

(pismo k. 1 akt adm.)

Zbiorniki te wykorzystywane były do sprzedaży oleju napędowego klientom, którzy posiadali przepustki upoważniające do wjazdu na teren portu. Przy każdym ze zbiorników znajdował się dystrybutor, który obsługiwał transakcje sprzedaży paliwa, która odbywała się poza terenem składu podatkowego. Dystrybutory te wyposażone były w trzy odmierzacze i obsługiwane były przez pracownika powoda. Klientom wystawiano faktury oraz dokumenty WZ.

Przedsiębiorca przy wykorzystaniu dwóch kontenerowych stacji paliw dokonał w marcu 2017 r. na rzecz innych podmiotów sprzedaży 99.308 litrów oleju napędowego na kwotę 246.913,15 zł. Dokumentacja ta została pozyskana na skutek przekazania przez powoda faktur sprzedaży oraz dokumentów WZ do Działu Kontroli Celno-Skarbowej Rynku (...) Urzędu Celno-Skarbowego w S. na wezwanie do udostępnienia dokumentacji związanej z działalnością polegającą na tankowaniu pojazdów samochodowych poprzez odmierzacze paliw ciekłych dystrybutorów znajdujących się w S. przy ul. (...) (poza terenem składu podatkowego)

(pismo k. 1, zdjęcia k. 302-306, faktury i dokumenty WZ k. 15-296, pismo k. 308 akt adm. częściowo przesłuchanie powoda k. 64)

Przedsiębiorca osiągnął w roku 2016 r. przychód z działalności gospodarczej ogółem w kwocie (...) zł oraz przychód z działalności koncesjonowanej w kwocie(...) zł. Ponadto w 2016 r. osiągnął zysk z działalności gospodarczej ogółem w wysokości (...)zł.

(pismo k. 8-9, rachunek zysków i strat i bilans k. 10-12 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dowodów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron niniejszego postępowania. Sąd dał wiarę powodowi co do tego, że dystrybutor przy zbiornikach kontenerowych był obsługiwany przez pracownika powoda. W pozostałym zakresie Sąd nie dał wiary powodowi przesłuchanemu w charakterze strony. Sąd nie dał też wiary świadkom C. K., i J. B. co do zakresu i sposobu wykorzystywania zbiorników kontenerowych, bowiem zeznania te są sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym, i sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 PE, wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji. Fakt reglamentowania określonej działalności oznacza poddanie jej szczególnym rygorom ze względu na konieczność ochrony pewnych dóbr oraz swoistą gwarancję Państwa, że działalność ta będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zgodnie z art. 43 a ust. 4 PE w brzmieniu obowiązującym od 2 września 2016 r, sprzedaż paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji kontenerowej jest dozwolona wyłącznie w celu zaopatrzenia w paliwa ciekłe Sił Zbrojnych, jednostek pływających żeglugi morskiej i śródlądowej, kolejnictwa oraz statków powietrznych lotnictwa cywilnego, a także w celu realizacji inwestycji o znaczeniu krajowym.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 1165, z późn. zm.), w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie wymienionej ustawy, tj. do dnia 2 października 2016 r., podmioty wykonujące przed dniem wejścia w życie działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi z wykorzystaniem stacji kontenerowych dostosują prowadzoną działalność do regulacji zawartej w art. 43a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Warunki techniczne, jakim musi odpowiadać stacja paliw jako obiekt budowlany zostały określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1853 z późn. zm.)

Zgodnie z zawartą w § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia definicją - stacja paliw jest to obiekt budowlany, w skład którego mogą wchodzić: budynek, podziemne zbiorniki magazynowe paliw płynnych, podziemne lub naziemne zbiorniki gazu płynnego, odmierzacze paliw płynnych i gazu płynnego, instalacje technologiczne (...). Natomiast pod pojęciem stacji kontenerowej należy rozumieć zbiorniki i urządzenia do tymczasowego wydawania paliw płynnych, o konstrukcji umożliwiającej jej przemieszczanie (§ 1 pkt 4).

Zgodnie z zapisem § 99 ust. 1 wskazanego powyżej rozporządzenia, od dnia 1 stycznia 2006 r. dopuszcza się użytkowanie stacji kontenerowych wyłącznie jako tymczasowych obiektów budowlanych przeznaczonych do zaopatrzenia w produkty naftowe Sił Zbrojnych oraz w celu realizacji inwestycji o znaczeniu krajowym, a także do zaopatrzenia jednostek pływających żeglugi morskiej i śródlądowej, kolejnictwa oraz statków powietrznych lotnictwa cywilnego.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że Przedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi niezgodnie zobowiązującymi przepisami prawa oraz warunkami udzielonej mu koncesji, tj. wykorzystując na potrzeby wykonywanej działalności koncesjonowanej dwie kontenerowe stacje paliw zlokalizowane w S., przy ul. (...) (poza terenem składu podatkowego). Powyższe potwierdzają przekazane przez (...) Naczelnika Urzędu C.-Skarbowego w S. informacje i dokumenty zgromadzone w toku tego postępowania.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom powoda, że paliwo w zbiornikach przy ul. (...) (poza terenem bazy) przechowywane było w celu wydania na autocysternę z legalizowanym licznikiem, skąd odbywała się sprzedaż dla klientów stałych. Powód nie wykazał w sposób skuteczny, że znajdujące się w aktach faktury i dokumenty WZ dotyczą sprzedaży oleju napędowego ze zbiorników, które spełniają wymagania dotyczące warunków technicznych które powinny być spełnione przez bazy i stacje paliw określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. 2014 r. poz. 1853 z późn. zm.). Ponadto wersja prezentowana przez powoda, że w zbiorniku przechowywane było paliwo w celu „wydania na autocysternę” przeczy zasadom logiki, bowiem powód nie uzasadnił, w jakim celu konieczne było dwukrotne przelewanie do zbiorników. Ponadto powód przedstawił dwie wersje wydarzeń wzajemnie się wykluczające, bowiem w piśmie z dnia 11 września 2017 r. wskazał, że spółka aktualnie nie wykorzystuje zbiorników naziemnych o pojemności 5 i 15 m³ usytuowanych poza terenem składu podatkowego w ramach prowadzonej przez siebie działalności koncesjonowanej, a w kolejnym piśmie z 24 listopada 2017 r. wskazał, że paliwo w zbiorniku było przechowywane w celu wydania na autocysternę z legalizowanym licznikiem, skąd odbywała się sprzedaż dla stałych klientów związanych ze spółką umowami. Co do zeznań świadków i przesłuchaniu powoda sąd nie dał im wiary, że paliwo było wykorzystywane głównie na własne potrzeby, a klientom nie było sprzedawane bezpośrednio ze zbiorników kontenerowych, tylko z autocystern po jego przepompowaniu ze zbiorników kontenerowych. Z logicznego i ekonomicznego punktu widzenia nie ma żadnego sensu wersja prezentowana przez świadków i powoda, że paliwo z autocystern było najpierw zlewane do zbiorników kontenerowych, przy których stał pracownik, a następnie jak ktoś chciał nabyć paliwo, to było ono przepompowywane do autocysterny i stamtąd sprzedawane klientowi w sytuacji, gdy powód nie miał z tego tytułu żadnych zysków (przesłuchanie powoda k. 65). Skoro jak wynika z faktur przedłożonych przez powoda tylko w marcu 2017 r. dokonano na rzecz innych podmiotów sprzedaży 99.308 litrów oleju napędowego na kwotę 246.913,15 zł, to sprzedaż ta miała duży zasięg i dokonywanie jej w sposób opisany przez powoda i świadków przy podwójnym przelewaniu paliwa i braku zysków sprzeczne jest z zasadami logiki i zdrowego rozsądku.

Oznacza to, że sposób wykonywania działalności koncesjonowanej przez powoda był niezgodny z art. 43a ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne.

Powód prowadzi działalność gospodarczą na podstawie koncesji, a zatem obowiązany jest przestrzegać przepisów prawa i obowiązków z niej wynikających. Rację ma pozwany twierdząc, że to na Przedsiębiorcy ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji obrotu paliwami ciekłymi, aby forma tej działalności pozostawała zgodna z wymaganiami, określonymi obowiązującymi przepisami prawa.

W związku z powyższym zaistniały więc podstawy do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 45 PE, który stanowi, że karze pieniężnej podlega ten, kto sprzedaje paliwa ciekłe z naruszeniem wymogów, o których mowa w art. 43a ust. 1 lub 4.

Zgodnie z art. 56 ust. 6 PE ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. W ocenie sądu przesłanki te zostały ocenione prawidłowo przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki prawidłowo uznał, że stopień szkodliwości czynu był znaczny, z uwagi na to, że Przedsiębiorca wykonywał działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z wykorzystaniem infrastruktury

technicznej, której obowiązujące przepisy prawa nie dopuszczają do eksploatacji w ramach powszechnego obrotu paliwami ciekłymi. Nie stosował zatem odpowiednich standardów technicznych tej działalności.

Powyższe w konsekwencji uniemożliwiało odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne.

Prezes URE prawidłowo uznał, że stopień zawinienia Przedsiębiorcy był bardzo duży z uwagi na to, że Przedsiębiorca, naruszając art. 43a ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne, dokonał sprzedaży na rzecz innych podmiotów oleju napędowego na kwotę 246 913,15 zł, która dotyczy tylko jednego miesiąca obrotu (marca 2017 r.).

Prezes URE prawidłowo ocenił możliwości finansowe Przedsiębiorcy. Zgodnie z oświadczeniem powoda i przedłożonymi dokumentami Przedsiębiorca osiągnął w roku 2016 r. przychód z działalności gospodarczej ogółem w kwocie (...)zł oraz przychód z działalności koncesjonowanej w kwocie (...) zł. Ponadto w 2016 r. osiągnął zysk z działalności gospodarczej ogółem w wysokości (...) zł. Trafnie też pozwany wskazał, że kara pieniężna za naruszenie obowiązków koncesyjnych nakładana jest przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki niezależnie od tego, jaki dochód przynosi Przedsiębiorcy prowadzona przez niego działalność gospodarcza. Nałożona kara (500 000 zł) stanowi(...) przychodu osiągniętego z działalności koncesjonowanej w 2016 r., i pozostaje we właściwej proporcji do uzyskanego przychodu. Jednocześnie zgodnie z tym co napisał pozwany ma pełnić funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc być zarówno realną, odczuwalną dolegliwością dla ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie przez niego przepisów, ale także wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość. Równocześnie jest ona adekwatna do stopnia zawinienia i stopnia szkodliwości popełnionego czynu oraz powinna zadziałać wychowawczo na ukarany podmiot, na tyle, aby uchybienia tego rodzaju nie powtarzały się w przyszłości.

W odniesieniu do dotychczasowej działalności podmiotu wskazać należy, że powód został uprzednio ukarany za działalność na rynku paliw ciekłych. (wyrok SOKiK z 3 lipca 2017 w sprawie XVII AmE 7/14 od którego apelację oddalono w dniu 4 grudnia 2018 r. w sprawie VII AGa 1276/18). Okoliczność ta nie miała pozytywnego wpływu na zachowania powoda w prowadzonej przez niego działalności gospodarczej na rynku paliw.

Odnosząc się do zarzutu nieprawidłowego zastosowania art. 56 ust. 1 pkt 45 w zw. z ust. 2 h pkt 7 PE. Sąd podziela stanowisko Prezesa URE, że naruszenie przepisu art. 43 a ust. 4 PE polegało w tym wypadku na wykorzystywaniu dwóch stacji paliw. Zgodnie bowiem zgodnie z art. 3 ust. 10 i PE stacją kontenerową jest stacja paliw ciekłych w konstrukcji umożliwiającej jej przemieszczenie, natomiast art. 3 ust. 10 h definiuje stację paliw jako zespół urządzeń służących do zaopatrywania w paliwa ciekłe w szczególności pojazdów, w tym ciągników rolniczych, maszyn nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostek pływających . Ponieważ każdy z tych zbiorników odpowiadał definicji zawartej w tym przepisie, (jeden zbiornik był wyposażony w jeden odmierzacz, drugi w dwa odmierzacze), zasadne było przyjęcie, że doszło do wykorzystywania przez powoda dwóch stacji paliw. Zatem wymierzenie kary w wysokości jak w punkcie 2 decyzji było uzasadnione.

Z tych wszystkich względów, stwierdzając brak podstaw do uwzględnienia odwołania, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne - wygrywającemu sprawę - Prezesowi URE złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 26 listopada 2016 r.

SSO Ewa Malinowska